

MAGYAR KURIER

Bétsből, Pénteken, November' 26-dikán 1819.

Eszaki Amerika.

Summázat az Anglus újság leveleiből: Azon gyanakodásról, melyet a' közönséges levelek már nem egyszer emlegettek, hogy tudniillik Angliának befolyása lett volna az, a' mi miatt a' Spanyolországlószék még eddig a' Floridák' általengedettségéről szolló Kötést nem ratifikálta, így fejezsi - ki a' Morning-Chronicle a' magavételekedéseit: — „Az 1814 - dik esztendőben, úgy mond, megígérte vala Anglia Spanyolországnak, hogy néki minden plánta tartományaiért kezességet vállal, oly feltétel alatt, ha a' Floridákat Anglus birtokká lenni megengedi. Ezen ígéretre adta vala ki Spanyolország 1814-ben Május hónapban azt a' nevezetes Végzést, mely által plántatartományainak megígérte, hogy panaszaik elháríttatnak, hogy a' Körtéseli' gyűlésébe követeket küldhessenek megengedtetik, hogy kereskedéseknek nagyobb kiterjedés adatik, 's több ebfélék, melyek mind arra valók lettek volna, hogy a' az elpártolt tartományokat az anya haza' kebelébe vissza térítsék, de a' melyeknek semmi következése nem lett. Anglia lévén a' közbenjáró, fáradozásaiért a' Floridák határozattak vala megjutalmaztatására. A' sok elnem látott történetek miatt azoközben az alkudozások füstbe menvén, azután Spanyolországnak se jutott eszé-

be többé az, hogy a' Floridákat Angliának adja. Ha erőszak által akarta volna elvenni, háboruba kellett volna érette mind az Egygyesült Státusokkél mind pedig Spanyolországgal elegyedni. Ezen idő-közben történt hogy az Egygyesült Státusok Spányolországtól valamely régi adosságnak visszafizetését nagyon sürgetőleg kívánván, Spanyolországnak nem volt egyebet mit tenni, hanem hogy v' Floridákat a' Waslingtoni Kabinétnak odaigérje. Anglia ezen történetét nagyon elkedveltenülvén aztmondotta, hogy eszzerént az egyenlő mértéket Amerikában feontartani ezentúl lehetetlen lészen külömben, ha tsak Cuba szigete Angliának nem adatik; melyhez képest már most Spanyolország, elég erőben nem lévén arra, hogy egygyiknek vagy másiknak kívánságát egyenesen megtagadhasn, nagy bizontalanságok közzé van helyhezettődve, nem tudhatja, hogy melyik részszel tartson.

A' felhozott tudósítss áliál nagyon hitelesítettik ezen újabb cikkekely: — „*Madridbol*, úgymond, oly tudósítások érkeztek Londonba, hogy a' Floridákat illető alkudozások, melyek másod versben elkezdődtek vala, ismét félbe szakasztattak; és az ott lévő Amerikai Követ útnak induláshoz készült, minthogy az elejébe adattatva lévvő utasításban ily meghatározott parantsolat fordult elő: — „*Ha a' Madridi Ud-*

var a' Floridákról szolló kötést nem ratifikálja. a' Követ Ur azonnal passust kérjen 's utazzék haza felé."

Ugyan az Anglus levelekben ekképpen írt egy magános tudósító Washingtonból September-26-kán: „A' Spanyol Generális Cagigal osztálya, a' melly valami 2500 emberekből áll, Havannához szerentsésen megérkezett. Morillónak segítségére-e', vagy pedig Floridának megoltalmazására rendeltetett ezen sereg? Az elsőre nagyon gyengének látszik lenni, a' másodikra pedig még gyengébbnek. Mi (Amerrikaiak) azonközben, egyfelől Anglia és Spanyolország, másfelől pedig a' DéliAmerikai Státusok' között nagyon tsiklandós állapotban találjuk lenni magunkat, úgy hogy nem gondolhatjuk, hogy magunkat ezen állapotból külömben, hanem tsak hadakozás által kivághassuk, tudniillik Spanyolország, vagy talám Anglia allen való hadakozás által is, melly utolsó a' Spanyol Királynak, mint nagyon gyanítható, megígérte, hogy azon esetben, ha az a' lépés, mellyre Anglia Spanyolországot vette, hadakozást fogna maga után vonni, az ezt, segíteni fogná. Ezen esetet feltévén a' mi Országglószékünk már minden készüléteket mégtétetett, hogy ügyének győzedelmet szerezhessen. Azon készüléteken kívül, mellyek a' mi belső tavainknál, a' mi Canada felé eső határszéleinken, 's minden Uj-Orléani partjainkon mégtétettek, már mint haljuk, azeránt is kiadattak a' rendelések, hogy nemzeti Katonáink oly készen tartsák magokat hogy az első jeladásra kiállhassanak. Hanem, mint-hogy a' mi Elölülönk egyátaljában semmi valódi mégtámodtatástól nem félheti a' mi önn' magunk vidékeit, errenézve nagy hadi készüléteinkkel se' ezélezhathat egyébbre, hanem tsak arra, hogy a' két Floridákat jól megrakkassa fegy-

veres, néppel arra az esetre, hogy ne-talám Madridból megtagadó váloszt talál venni. Erősítik, hogy ezen seregeinknek vezérleése, ugyantsak azon Jackson nevű nevezetes Generálisunkra volna ismét bizattatva, ki az Anglusok ellen viselt utolsó hadakozás' vége felé Uj-Orléánnál oly nagyon megkülömböztette volt magát, 's ki a' Seminoles Indusok ellen való legutobbi hadakozás' alkalmatosságával Napnyúgoti Floridát elfoglalta, mellyért a' Congressus előtt menteni kellett magát, de a' mellet azonközben Florida még ma is a' mi kezünkben van."

Spanyol América.

A' Margarita szigetéről nem régen a' Déli szároz Amerikai partokra általevezett Insurgens Expedízió, melly eleintén a' Coraccasi partokon oly fényes lépesekkel kezdett vala előre haladni, a' Morning - Chronicle szerént oly akadályokra talált Cumánának ostromlásában, a' milyeneket nem gyanított volna. Az ezen Expedízióhoz tartozó seregek Aug. 3-dikán szállottak ki Cumánától két mértföldnyire, 's azonnal az ellenség' fekvésének megkémlelését vették munkáka. Cumana városát egy hozzá közel talaltató halmon fekvő Sant Antonia nevű kastély oltalmazza, melly jól meg van erősítve, ezen kívül is valamelly Alóenek nemével (Opuntia) van a' halom benöve, mellynek tövisei igen jó oltalmazó eszközök (palisadák) az ellenség ellen. Maga Cumana valami 20,000 emberekből áll. Minekelötte ötet magát meg lehetett volna támodni, előbb a' kastélyt kellett volna elfoglalni. E' próbát 250 önként vállalkozott Anglusok tették meg, de rossz szerentsével, mert valami 30 embereknek, részint holtaknak részint

sebeseknek elveszése után, félbehagyni kéntelenítették az ostromot, mely után, minthogy semmi táborozásra és várostromlásra való készületjek. semmi magazínjukok nem volt, 's már az esős idő is előretkezett volt, magokat vissza vonni, 's az Anglusok Maturingba, maga Generális B e r n u d e z pedig (a' Fő vezér) az Expedízióhoz tartozó egyéb csoportokkal, C u m a n a - C o á b a teli kvártélyokra szállani kéntelenítették: Anglus Generális English pedig visszavezett Margarita szigetére, hogy azon Regementeket mellyekkel Generális Evreux Irlandiából oda megérkezett, azalatt, míg a' téli nyugalom (mellyen itt csak az esős idő értehetik) tart, orgánizálja, 's a' jövő táborozáshoz elkészítse.

Ugyantsak a' Spanyol Amerikai dolgokrol ily czikkelyek találtnak az utóbb nevezett Anglus ujságban: — Mint Uj-Grenadából jönnek a' hírek, ott Bolivar, kinek Generális Santander jó segítségére van, naponként halad előre. Santa-Fé-de-Bagotában, ugynevezett *Independens Juntát* allított-fel az előkelőbb lakosokból. Ezen Junta pedig közösülési öszszetatelódásokat csinált a' tartományokban lévő városokkal. A' nemzeti sergeknek orgánizálása is tüzesen folytattatik ezen tartományokban. — Mint mondják, az a' Provisoriai Országoló-Tanáts, a' melly Teksasban (Meksikó és az Északi Amerikai egygyesült Státusok között) felállott, a' Mexicói Insurgensekkel közösülést nyitott, 's még fegyvert is ígért nékiék, melyben ezeknek nagy fogyatkozások van (De hát a' Teksasi Insurgensek, mert ezeket se' nevezhetjük egybeknek, ha csak Teksas *res nulliusnak nem tartatik*, honnét veszik a' fegyvert?) Ha ezen kétféle Insurgen-

sek, tudniillik a' Teksas és Mexikóbeliek, öszsze találják magokat tsatolni tudni, úgy a' köztök fekvő Spanyol seregok' állapotja meg fog terhesedni. — A' mi Madridi, a' fellyebb felhozott tudósításunknál még jóval újabb tudósításaink szerint, az Amerikai Követnek Forsyth úrnak önnétvaló elútozása ismét elhalasztott; Kapitány Read a' Hornet nevű Amerikai postahajó' Kommandánsa, Oktober' 12-dikén Madridot oda hagyta, hogy a' Floridákról szálló újabb alkudozásoknak resultatumjokat Washingtonba megvigye. De nagy kérdés az, hogy valyon akkor, mikor a' Hornet Amerikába megérkezik, nem fogja-e' a' Floridákat illető kérdést, legalább egy részint, az által eligazítottva találni, hogy Generális Cagigal (kiről fellyebb emlekeztünk) a' Radixbol Havannába vitt Spanyol serget Pensacolába, Napnyugoti Florida' Fő városába beszállította. 's talám egyéb ellenségeskedéseket is elkezdhetett? Mi (így végzi ezen czikkelyt a' Chronicle) előre el nem láthatjuk azt, hogy mitsoda kimenetele leszen ezen különös historiának, de tökéletesen meg vagyunk affelől győztetve, hogy Spanyolország' Királya ezen tekintetben nem a' maga tulajdon indulatja szerint dolgozik.

A' Chiliből érkezett legújabb tudósítások által egészszen meg valóságosított, hogy a' Lord Cochraé vezérlete alatt lévő Insurgens hajók elfogták a' közölsébb említett nyoltz Spanyol szállító hajókat. A' nyereség, mellyre ezeknek elfogása által szert tettek, három millió Piasterekre számtáltatik. A' hajóknak elfogása után Payta városát is elfoglalták az Insurgens seregok, 's az ott találtágyukathajóira rakván, Chilibe küldötték. Innét ismét Lima felé vette

evezését Cochrane, 's a' Callaói kikötő helyet, a' honnét nem régen el-távozott vela, ismét bezárta.

Nagy Britannia.

Summázat, ugyantsak az Anglus levelekből: — Times: Melly nagy ten-geri hadi készüléteket tegyen most An-glia, megtetszik abból, hogy egyszerre 100 új hadi hajók vannak munkában az ő hajóépítő mihellyein, úgymint há-rom 120 — egy 106 — kettő 104 — nyolcz 84 — egy 80 — hat 74 — öt 60 ágyusok, 's több a'probbak. — Chro-nicle: A' Londoni Aldermanok' Itélőszé-ke meghatározta, hogy Alderman Wai-th-mann, Politziái Biztos Parkinns, 's néhány Reformálók ellen, kik között találtatik Hunt is, s' kik az utobbi Pol-gármester választáskor a' tudva lévő rüt lármát csinálták volt, Criminális per inditassék.

Manchesterben valami ötven 's egy-néhány személyeket, kiket ott a' Ma-gistrátus az Augustus' 16-dikán történt népgyűléskor elfogatott 's azolta fogva tartatott, nem régen mind szabadon bo-tsátották.

Londonban egy házat fedeztek fel, a' hol éjjelenként fegyverben gyakorlot-ták magokat az emberek.

Frantzia Ország.

A' *Journal-de-Paris* jelenti, hogy az Országlószerk már megtette azon ren-deléseket, hogy, azon személyek, kik a' Bresti lármázások' ingerlőinek tartat-nak, törvényszék elejébe idéztessenek

Német Ország.

A' vizsgálódó közép-Biztosság Mo-guntziában November 8-dikán magát forma szerént való ülésbe helyeztette, el-ső ülését tartotta, 's magának voksolás ál-

tal a' votumok' többsége szerént Elöl-ülőt választott, a' melly Austriai C. K. Biztos Udvari Tanácsos Schwartz Urra ütött ki, ki is eszerént, az Elöl-ülői hivatalnak folytatásához hozzá fo-gott.

Proféssor Görres kihirdette a' Németországi újságokban, hogy az, a' mit felölle a' napokban irtak, t. i. hogy azon levelezéseit, mellyeket az 1815-dik és 1816-dik esztendőokban sok nagy em-berekkel folytatott, ki akarná nyomtat-tani, nem igaz.

* * *

Az Austriai Beobachter a' Pá-risi Minerva' Frankfurti magános leve-lezőjének egy tudósítását, melly a' Né-met Szövetségnek September 20-dikán tett végzéseiről szöll, avvagy inkább azt az érzékenységet, mellyet benne és az ő barátjaiban ezen végzések felgerjesztet-tek, kifejezi, olyannak találta, hogy egy részét a' szörölszóra való kiadásra, a' több részét pedig össze summázás-ra méltoztatta. Ezen Frankfurti tudósi-tásnak a' Minervában kijött 's a' mi Beobachterünkben szörölszóra ki-adatott része így következik: —

„A' Németországi magános levele-
zések a' mostani időben szükségtele-
nebbekké lettek, hogysen valaha vol-
tak. A' Német Szövetség' Végzéseit az
ilyen levelezéseknek érdemességét meg-
ölték; az ő előadásoknak eleven tisz-
tasága minden notákat (magyarázatokat)
szükségtelenekké teszi; 's nem volna
okosság titkos és kétséges külfölből oly es-
meretségeket meríteni, mellyeket véllünk
a' közönséges és hivatali Ahták ily nagy
lelkű bőkezűséggel közlenek Roszsz ide-
je van akkor a' Bulletin-íróknak, mi-
kor az Országlószerkek magok minden
megmondanak a' közönségnek. En a'
Német Szövetség' Gyűlés' legujabb vég-
zéseiről különbkülömb betses irásokta

olvasom, de olyanra mégis egyre se
 „találtam, mely engemet úgy kielégi-
 „lett volna, mint a' Szövetségi Gyűlés
 „Előüljőjének Előadása. Nints abban sem-
 „mi Diplomatikai Charlatánság, sem-
 „mi czélzással való homályosság. A' kér-
 „dés bámulásra méltó meghatározottság-
 „gal van kimondva, az eszközök sza-
 „bad lelkűséggel vannak felhordva. Ity
 „Diplomatikai kinyitltszívűséget még nem
 „értünk, Németország kétségenkívül sok
 „félét hányhat a' maga Országlóinak
 „szemeikre, csak tettetést nem. Én ré-
 „szemről dicsérem ezen bánás' módját,
 „és én ezt sokkal célszerűbbnek tartom
 „azon színmutatás' és tsalárdság' Sys-
 „temájánál, a' melly Frantziaországban
 „a' Revoluzciónak kezdetétől fogva ural-
 „kodott, a' hol a' nép' szabadsága pro-
 „klamáltatott, 's azonban az egész or-
 „szágot vérszomjúzó tyránusok tartották
 „járóm alatt; a' hol minden emlékezet-
 „oszlopok a' szabadság' képeivel voltak
 „megrakattatva, 's azonban egymásra hur-
 „colták tömlőtze az embereket; a' hol
 „későbbre az egyenlőség tudományával
 „kevélykedtek, 's azonban azon iparkod-
 „tak, hogy az Aristokratzia' kiszorító
 „jussait fenotarthassák, kezeikben a'
 „Constitutziót tartván annak paizsa alatt
 „számkivető végzéseket irtak. Németor-
 „szágon legalább a' szok és tseleked-
 „etek között semmi ellenmondás nem ural-
 „kodik. A' tsupa hatalmaskodás minden tit-
 „kolódó öltözet nélkül jelenik-meg; és
 „ha áldozatokat kíván, legalább rósákkal
 „felczifritja (Az Austriai Beobachter el-
 „lene mond ezen szavaknak, azt mond-
 „ván, hogy sőtinkább a' Demagogia' ál-
 „dozatai bírnak ezen jussal, hogy virág-
 „koszorúkkal felczifrittassanak, hogy
 „ambrával füstöltessenek, 's halhatatlan-
 „ság' italát igyanak. A' Despoták nyil-
 „vánvalóbb módokat követnek. Ity is ta-
 „látatik olyan szabadság, a' milyent Grof

„Decazes úr a' Frantziáknak ajándéko-
 „zott vala; Criminális igazságtétel is
 „igen a' Feltrai Herczeg' Prevotális
 „ítélőszékének modallája szerént; nyom-
 „tatási szabadság is olyan, a' milyen
 „1814- ben az Abbé Montesquiou'
 „agya'velejéből ugrott volt-ki. Hanem,
 „melly nagyon különböznek ám a' Né-
 „met Ministerek' beszédjeik, az ő mo-
 „tivumaik, 's az ő iparkodásaikból
 „klifolyó resultatumok a' Frantziákétól!
 „Melly antique együgyűség uralkodik
 „az ő módjokban, mellyel czélzásait
 „kijelentik! Melly betsületesen a' maga
 „nevén neveznek őket minden dolgot! Az új
 „időbéli vélekedéseknek nagy erejét meg-
 „esmervén, bűn gyanánt tulajdonítják
 „a' Studenseknek, hogy az idő' lelké-
 „nek árjával szemtűl szembe uszni nem
 „akarnak. A' nyomtatási szabadságot a'
 „nélkül eltemetik, hogy csak halotti pré-
 „dikáziót is tartanának néki, 's nagyon
 „távol lévén attól, hogy ezen szabad-
 „ságnak csak újabb feltámadhatásáról
 „is szollanának, nyitvánságosan kimond-
 „ják, hogy a' népek el lehetnek nál-
 „lanclkül. Az újságleveleket Ce n-
 „s ú r a alá vetik, 's a' Moguntziai
 „Ujságírónak megparantsolják, hogy e-
 „zen czimirását: Fiat Lux! törölje-le
 (Erre ismét ily megjegyzés találtatik a'
 „mi Beobachterünkben: Azt a' betsületet úgy
 „mond, hogy azon czimirást, melynek a'
 „Moguntziai Ujságíró maga volt a' szer-
 „zője, maga is törölte-le, nem kell nem is
 „lehet tölle elvonni). „It' (Németországban)
 „még nagyon hátra vagynak a' Frantzia
 „Státus embercinek Machiavellis-
 „musától. Honnét van a' Formákban
 „ezen külömbőség, holott magok a' dol-
 „gok majd csak azon egygyek? A' népek
 „nemzeti Karakterének külömbözésében
 „van-e a' fundamentuma? Ez egy oly
 „kérdés, melynek megvizsgálásába nem
 „akarok belé botsátkozni: de a' magy a'

„mi Moralistáinknak figyelemességére „nagyon méltó.“

Már most az a' Summázat következik még, mely az Austriai Beobachterben ezen magános tudósításnak hátralévő részéből talaltatik: — „Ezen előadásban, mely egy ellenségnek szájában oly igen veszedelmesen tsak ugyan nem hangzik, az azerant való gyanakodásokra botosatkozik-ki az író, hogy mitsoda további sorsa lehet még a' Frankofurtumi határozásoknak. Úgy itél az író, hogy a' Német Fejedelmek nagyon rút Dilemmába estek, minthogy előfelé ezen uton már most tsakugyan nem mehetnek, visszafelé pedig minden lépés gyalázatjokra szolgálna. Tsakugyan szolgálni akar nékiek a' maga barátságos tanátlásával. Azt jóvalja ezen Fejedelmeknek, hogy minden Ministereiket, kik a' Frankfurti határozásokban részesek voltak, avvagy későbbre azokat megerősítették, küldjék-el, 's a' dolgot egészszen tegyék vissza előbbeni állapotjára. Ezen jóvállás pedig nyilvánóságosan és tsak ezen Ministerek Uraikat 's nem magokat a' Minsitereket sérti: de úgy is látszik általjában, hogy a' revoluziós írók, azolta hogy a' népeknek nagyobbidejűségeket proklamálták, közönséges maximául vették-fel azt hogy az Uralkodokkal mint kisebbidejükkel úgy bánnyanak. —

Gondolja továbbá az író, hogy a' Frankfurti vágzéseknek végrehajtása még némelly nehézségekre fogna találni; tsak a' nyomtatási szabadságot biztatja rossz reménységgel. Bár mi különbözök voltak is a' Karlsbadi egyéb tárgyakra nézve a' vélekedések, de a' nyomtatási szabadságra nézve mindenek megegyeztek. Frankfurtban mint Kasselben, Stuttgartban és Mönachiumban éppen mint Bétsben és Berlinben egyenlő készséggel kaptak a' Censurá-

hoz. — „Minden Országló székek: ily „közönséges megjegyzést vetett ezen „szavaihoz a' Moguntziai író) akár „Aristokratái akár Demokratai módra le- „gyenek formaltatra, már tsak azért „is, hogy ők Országlószékek, gyűlölik a' „nyomtatási szabadságot.“ (Erre ily jegyzés tételik az Austriai Beobachterben:

„Ezen vád nevezetes. A' Censor nevű Párisi Journalban nem régen egy cikkely fordult elő, melyben ezen kérdés vitattatott, hogy valyon a' közönséges tisztviselők általjában vétetvén nem mind szükségtelenek-é. Ha ezen vitalást már most a' Frankfurti levelezőnek a' nyomtatási szabadságnak minden országlószékekkel való megegyezhetetlenségével összevevesszük, arra a' gondolatra juthatunk, hogy lalám az ő vélekedése szerént oly Státusállapotot lehetne feltalálni, a' hol a' nyomtatási szabadság maga egyedül országozhatna, 's tsak az ujságok 's egyéb apróságok' írói lehetnének a' Ministerek).

Azután az Austriai Udvar rossz politikójára botosatkozik-ki az író azért, hogy mért költsönözte oda a' Frankfurti Végzésekhez a' maga nevét. Meg nem foghatja az író, hogy Austria, a' ki senki által nem fenyegettetik, azon jó embereket, kik Austriának tsak a' szomszédait támadták-meg, az az tsak a' megvilágosodott Németországot akarták respublikává tenni; miért bántja ily keményen, miért tsinál magának ily sok ellenséget. Ez Nagylelkűségnek igen nagy tétel; tsak nem hódoltatási plánumot lehetne alatta gyanítani! — (Erre méltó megjegyezni, hogy a' Frantzia Demokratikus írók ma mind ezen a' hangon beszélnek Austriáról; mely a' Német 's Frantzia Demokratikus íróknak célzásáiban való megegyezéseket nagyon karakterizálja.)

Hazai Dolgok és egyéb Toldalékok.

Egy Rima Szombati tudósításban ily nevezetes levegői történetekről tudósítanak: —

Itten October 26 kán este hatodfél óra után rettentő idő kezdődött. Hat óra tájban olly iszonyú menydörgés, és villámlás volt, hogy azt gondolta az ember, hogy az egész levegő tűzben legyen. Őszre ütközvén a város felett a kétfelőljövő fölhő, különös nagy menydörgés következett; azután nagy zápor essővel jött a kemény jég esső a nap nyugoti fölhőből, 's olly nagy jegek estek, mint a kisebb dió. Ez meg szünyvén, az éjszaki fölhő hozott ismét jeget, de az mind kisebb, mind kevesebb ideig tartott. Az első jég nap nyugotról, olly sebességgel jött, hogy a dél felől való szobákban több ablakokat kitörött. El mulván ezen rettenetes zivatar ujra ismét tized fél órákor a zápor, de kevesebb jéggel, 's kevesebb menydörgéssel elő jött, melly mintegy fél óráig tartván az idő letsendesedett: de megint éjszél után három órákor meg lehetős zápor, és menydörgés volt minden jég nélkül. Itt a Csizi helység határában mindjárt fellül a helységen a Hanvai úton lévő tetőn, mint egy nagy lepedő, olly nagy égő tűnemény esett-le, 's egynéhány minutáig a földön is égett igen nagy világossággal. A Sajó völgyén pedig, a mint bizonyosnak mondják, a Ketski vendégfogadót a menykő megütvén el égette.

* * *

A' Nov. 20-dikán Pesten kijött levelekben ezeket olvassuk: — A' most elmúlt Pesti Vásárban tapasztaltuk, hogy a' Rézi mesterségek műveinek ára jóval leszállott. A' Marha ára is nagyon különbözött az előbbtől; mert közönséges Tehenet 35 — 40 forinton; egy pár

kisszerű ökröt 100 forinton; szebbet 160 forinton lehetett venni. Ló nagyon kevés volt. A' Baromfi ára is szállott; mert egy pár Póka 2 fl. 50 xr.; egy pár Lud 2 fl.; egy pár Kappan 1 fl. 30 xr. Nyársra való Tsirke egy pár 40 — 48 xr.

A' Gabona legjobb nemeinek ára így volt: egy Pesti Mérő tiszta Buza: 6 fl. 30 xr. A' Kétszeresnek ugyan Pesti Mérője: 3 fl. 24. xr. Rozsnak: 2 fl. 45 xr. Árpának: 2 fl. 40 xr. Zabnak 2 fl. 6 xr. Köleskásának 9 fl. Kukuriczának: 2 fl. 45 xr. A' Termések' árát az alább következő laistrom mutatja: —

Literatura.

Bétsben Heubner Könyvárosnál a' Bauermarkt útszában a' 629-dik Szám alatt találhatik még:

De Publica Partium Transilvaniae Administratione civili atque militari sub Wayvodis, qui Terras illas Ultrasilvanas auspiciis Regum Hungariae gubernabant. Authore Sigism. Kósa de Berekeresztúr, I. Cotus de Küküllő Assessore, et Ex. Canc. Reg. Trans. Aulicae Jurato Natario. Viennae, 1816, in Libreria Camesira.

A' Munka oszlik öt Szakaszokra, mellyekben nyomosan kifejtette a' Tudós szerző mind azt, a' mit az akkori Hertzegekről, Vajdákról, Székelyek Grófjairól, Szászokról és az Erdély Országi három Nemzetek öszveköltetéséről szorgalmatos munkássága által gyűjtögetett; úgy hogy Munkája minden hazai Ilistóriában 's nevezetességekben gyönyörködőknek méltán ajánlhatatik. — A' tiszta nyomtatás, a' szép fejtér papíros, a' forma kellemetessé teszi a' Könyv külsőjét. Az ára 40 xr. Conv. Pénz, vagy 1 fl. 40 xr. V. Cz.

A Pesti Leopold napi Vásárban ek-
képpen keltek a' hazai termések:

		forint:
	— ideji	9 — 16
	— Mezőföldi bor	5 — 8
		B ő r ö k.
	1 Pár Ökör bőr	55 — 60
	— Tehén bőr	35 — 44
	— Borjú bőr	4 — 5
	— Ló bőr	20 — 22
	— Juh bőr	6 — 7
		K ü l ö m b f é l é k.
	1 Má'sa Hamuzsir	30 — 52
	— Széksó	25 — 55
	— Repeze olaj	38 — 42
	Gubats 1 Kőből	16 — 50
		U t o l s ó J e g y z é s e k.
		A' Joniai szigeteken lakó Görögök
		megnyerték, a' mit régen ohajtottak,
		azt tudniillik, hogy magoknak lehessen
		Universitások. A' régi North nevű
		hires Ministernek egy unokája, a' mos-
		tani Lord Guilford addig fárodzott,
		hogy véghez vitte, hogy az Anglus Or-
		száglószek réa bizta egy Görög Univer-
		sitasnak a' Joniai szigeteken lejendő
		organizálását, ki is a' külömbkülömb
		tudományokban lejendő Professoreknak
		kinevezésében leginkább a' megesmert
		tudományú Görög emberekre fordította
		figyelmét.
		Az Anglus Reformálók Osztályon-
		ként kezdenek a' templomokba isentisz-
		teletre jární.

G y a p j ú.

1 Má'sa Egynyirésű minéműségézh ké-
pest 80 — 92 Frt. Con. P.

— Megnemesített téli 110 — 175
— ditto nyári 145 — 170

— Közönséges 100 — 150

— Magyar Gyapjú 80 — 90

V i a s z , é s M é z.

1 Má'sa Sárga Viasz 220 — 250

— Fejér Mész 50 — 60

— Sárga 40 — 48

— barna 35 — 40

— tisztítatlan 50 — 55

D o h á n y.

1 Má'sa Döbrei 20 — 35

— Szegedi 13 — 15

— Debreczeni 18 — 20

— Pétsi 12 — 18

Z s í r a d é k.

1 Má'sa Tehén vaj 50 — 60

— Zsír 30 — 55

— Szalonna 30 — 35

— Háj 40 — 45

— Olvasztott Faggyú 52 — 57

P á l i n k a.

1 Akó Slivovicza 17 — 30

— Rozs Pálinka 17 — 18

B o r o k.

1 Akó Budai ó bor veres 20 — 60

— ideji 8 — 15

— fehér ó bor 20 — 60

Száz forint Conventiós pénzért adtak Váltó czédulában: —

Nov. 23-dikán 250 — 24-dikén 250 — 25-dikén 250. — forintot.